І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 235. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СУБОТА, 18-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1965 No. 235. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

П"ятниця, 17 грудня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ЗДА 16-го ГРУДНЯ ВИПУСТИЛИ САТЕЛІТ „ПІОНЕР-6", який має кружляти довкола Сонця та передавати на Землю. Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація сподівається, що цей сателіт дасть нові інформації, які допоможуть виснити деякі таємниці сонячної системи. „Піонер-6" має численні різнородні інструменти, якими записуватиме потрібні науковцям інформації і передавати до контрольних стацій на Землі. Він вилетів вгору зі швидкістю 7,600 миль на годину. Він кружлятиме довкола Сонця зі швидкістю 59,800 миль на годину між орбітами Землі і плянети Венери. Випущення відбулося згідно з пляном і перші години лету „Піонера-6" відбувалися також згідно з передбаченням науковців.

ЗДА ПЕРЕСТЕРІГАЮТЬ КРАЇНИ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОЇ НЕБЕЗПЕКИ. Ця перестoрога є потрібна тому, що деякі американські держави думають, що зменшилася комуністична небезпека, бо настало напруження між СССР і комуністичним Китаєм. Але американські дипломати пояснюють, що СССР збільшив фонди на те, щоб скріпити комуністичну діяльність в державах Західньої Півкулі і щоб зорганізувати лівий фронт, який працював би з усіми тими, які невдоволені ЗДА, і який клав би підвалини під комунізацію Західньої Півкулі, використовуючи матеріяльні злидні населення.

САРДЖЕНТ ШРАЙВЕР РЕКОМЕНДУЄ ПРЕЗИДЕНТОВІ ЗАПРОЄКТУВАТИ Т. ЗВ. „НЕҐАТИВНИЙ ПОДАТОК", щоб дати допомогу найбіднішим. Шрайвер є директором Уряду Економічних Можливостей, який має поборювати вбогість у ЗДА. Треба згадати, що до вбогих зараховується родину з 4-ох осіб, прибуток яких не перевищує $3,150 річно. Згідно з пляном директора Шрайвера така родина, прибутки якої виносять 3.000 дол., зможе внести заяву до Податкового Уряду і дістане від нього 420 дол. Це буде її „неґативний податок", який вона дістане від Уряду. Коли б Конґрес схвалив оцей „неґативний податок", то це коштувало б державну скарбницю коло 4-ох більйонів долярів річно. Але не знати, чи в 1966-му році Конґрес погодиться збільшити видатки на внутрішні потреби, як триватиме війна у В'єтнамі.

СЕКРЕТАР ВНУТРІШНІХ СПРАВ СТЮАРТ ЮДОЛЛ ПРО ШТУЧНИЙ ДОЩ І СНІГ, як про засіб збільшення води в сухих районах в західніх стейтах. В цій справі промовляв директор Меліораційного бюра Флойд Е. Доміні, який сказав, що треба робити штучний дощ не вліті під час посухи, коли немає дощу і коли його треба для наповнення водних збірників. Штучний дощ треба робити взимі і навесні, коли вологе повітря і коли легко з нього витягнути вологість у хмари, які спали б на землю у формі дощу або снігу. Меліораційне бюро використовує досвіди науковців в цій ділянці. Роблення дощу в посуху неможливе, але під час вологого повітря воно вдається.

ГЕНРІ ФОРД ЗАЯВИВ, ЩО НЕ ВВОДИТИМЕ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИХ НОВОСТЕЙ В АВТАХ своєї Фордової Моторової Компанії, яку він очолює як голова Ради Директорів. На пресовій конференції Форд просив президента своєї компанії Арджея Р. Міллера, щоб виявив справу забезпеченевих інновацій в автах. Міллер заявив, що автові нещастя виникають не внаслідок зле випродукованих авт. Безпека їзди автами залежна від таких заряджень, як: примусова інспекція авт, гострі вимоги при видаванні дозволів їзди та краще плянування шляхів і автострад. „Я знаю, що ви можете сказати: — Коли б не було авт, не було б і катастроф! — це правда, але правдою є і це, що само авто найменше спричиняє нещасливих випадків".

У СВІТІ

РАДА МІНІСТРІВ АТЛАНТИЙСЬКОГО СОЮЗУ (НАТО) СКІНЧИЛАСЯ у Парижі порозумінням, що в усіх трьох найважливіших актуальних справах — загрози збоку Комуністичного Китаю, війни у В'єтнамі та самовільного проголошення самостійности Родезії — членські держави НАТО переводитимуть „взаємні наради". Визначено наступну зустріч міністрів закордонних, військових і фінансових справ 15-ох членських держав НАТО на травень у Брюсселі і тоді Франція має пред'явити свій конкретний плян, як вона уявляє собі реорганізацію НАТО.

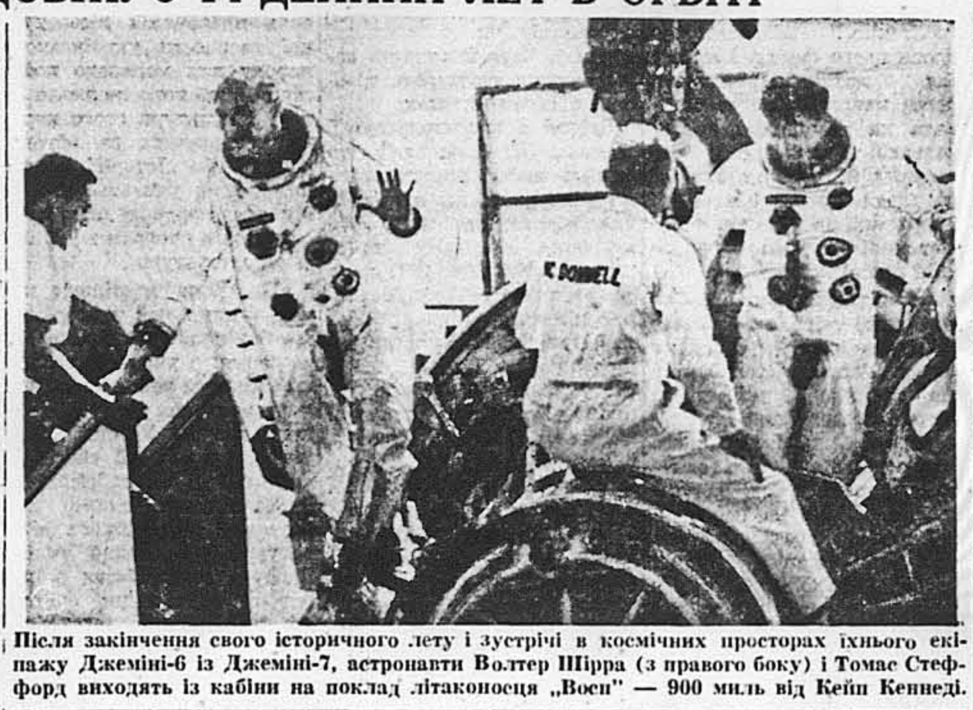
ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЛЯЛЬ БАГАДУР ШАСТРІ ДАВ ДОВГЕ ІНТЕРВЮ співредакторові „Ню Йорк Маймсу" Джеймсонові Рестонові, присвятивши його головно взаєминам Індії й Комуністичного Китаю. Шастрі звернув увагу на розбудовування китайськими комуністами у прикордонній смузі шляхів, будову складів і бараків, але й признав, що покищо нема там більших рухів війська. Шастрі запевнив, що Індія не хоче підписувати з ніким оборонно-союзницького договору. Рестон твердить, що Шастрі виявляв надзвичайну обережність, щоб будь-чим не вразити чи-то Америки, чи Совєтського Союзу.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ҐОЛЛЬ, ЗАКІНЧУЮЧИ СВОЮ ПЕРЕДВИБОРЧУ КАМПАНІЮ, ЗАЯВИВ, що він не належить ані до правиці ані лівиці, а є „національною конечністю". Він ще раз висловив переконання, що його, де Ґолля, програма була б однозначна з „поворотом режиму партій", а це рівнялось би „національній катастрофі". Вужчі вибори між де Ґоллем і представником французької лівиці, що його підтримують і центрові і праві партії, Франсуа Міттераном, вирішаться в найближчу неділю. Фахівці передбачають перемогу де Ґолля, але дуже незначною більшістю.

АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА ТАНЗАНІЯ ЗІРВАЛА формально дипломатичні взаємини з Британією внаслідку нездібности Британії довести до упадку біло-расистський уряд Ієна Сміта в Родезії. Однак Танзанія залишається членом Британського Коммонвелту і таким чином думає зберегти посередній зв'язок з Британією. Танзанія постала із з'єднання Танґаньїки і Занзібару та стоїть під сильним впливом занзібарського комунофільського уряду. Все ж, у Танзанії 8.000 англійців займають поважні позиції в адміністрації, торгівлі і школах.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ У ТАНТ домагається продовження на 6 місяців мирової місії ОН на Кіпрі, запевняючи, що коли б відкликати з того середземноморського острова міжнародне військо, то там негайно відновиться громадянська війна між кіпрськими турками і греками. Утримання тієї місії дасть до кінця цього року дефіцит на 6,900,000.000 дол. У Тант апелює до членських держав складати „добровільні впливи" на цю ціль.

ДЖЕМІНІ 6 З ПРЕЦИЗНІСТЮ ВЕРНУВСЯ НА ЗЕМЛЮ ПІСЛЯ ЗУСТРІЧІ З ДЖЕМІНІ 7 В КОСМОСІ. ДЖЕМІНІ 7 ПРОДОВЖУЄ 14-ДЕННИЙ ЛЕТ В ОРБІТІ

Після закінчення свого історичного лету і зустрічі в космічних просторах їхнього екіпажу Джеміні-6 із Джеміні-7, астронавти Волтер Шірра (з правого боку) і Томас Стеффорд виходять із кабіни на поклад літаконосця „Восп" — 900 миль від Кейп Кеннеді.

Гюстон, Тексас. Космічний корабель Джеміні 6 після славної історичної зустрічі в космосі з Джеміні 7 приземлився в четвер 16-го грудня о год. 10:29 перед полуднем в районі Бермудських островів на Атлантику. Він без найменших труднощів кружляв по космосі довкола Землі впродовж 25-ох годин і 51-ої мінути, з того 4 години летів із Джеміні 7, від якого був віддалений тільки на 6 до 10 стіп. Астронавти Джеміні 6 — капітан Волтер М. Шірра і майор Томас П. Стефорд зуміли приземлитися на океані у віддалі тільки 15-ох миль від літаконосця „Восп". Місце приземлення різнилося щодо заплянованої віддалі тільки на дві милі. Президент Джансон спостерігав в телевізійному апараті, як відбувалося приземлення. По полудні Президент телефонічно розмовляв із директором Крайової Аеронавтичної Космічної Адміністрації Джеймсом Е. Веббом в справі Джеміні 7, який має відбути 14-денну подорож довкола Землі. 16-го грудня повідомляли астронавти Джеміні 7, полковник Борман і командор Лавел, що в їх космічному кораблі зле діє пальне, і тому в четвер заявила була Космічна Адміністрація, що приземлення Джеміні 7 може мусітиме відбутися не з суботу, тільки вже в п'ятницю 17-го грудня. Але в п'ятницю рано повідомляли радіові стації, що вдалося направити доплив пального, яке витворює електричну енерґію, і Джеміні 7 зможе згідно з пляном осісти на океані в суботу. Давніше передбачали, що Джеміні 7 зможе кружляти аж до неділі, 19 грудня, якщо б цього вимагала справа зустрічі з Джеміні 6. Фахівці передбачали і таку можливість, що Джеміні 6 не вспіє вже під час четвертої орбіти свого лету зустрітися із Джеміні 7. Лікарі, які досліджують стан здоров'я астронавтів із Джеміні 7, заявляють, що не виникають жадні поважніші проблеми у зв'язку з тим, що астронавти Борман і Лавелл вже 13 днів літають по космосі. Попередні довші лети по космосі виявили в астронавтів зміни в їхній крові, втрату вапна в їхній костях та сповільнення биття серця. На літаконосці „Восп" були поставлені телевізійні апарати, які знімали сцену виловлення кабіни Джеміні 6 разом з астронавтами Шіррою та Стеффордом.

Приземлювання Джеміні 6 відбувалося таким способом. О годині 10:25 перед полуднем цей повітряний корабель був на висоті 9 700 стіп над океаном. Оранжево білий парашут розвинувся і почав спускати вдоволених астронавтів вниз, так що Джеміні 6 був на воді вже о год. 10:29, спадаючи із швидкістю 20-ох миль. на годину. Кілька минут не було „очного" контакту з Джеміні 6, бо перші побачили космічний корабель на воді обсерватори з літака „Ер Босс 1". Тут треба згадати, що Джеміні 6 о год. 9:53 перед полуднем літав із швидкістю 17 500 миль на годину, а о год. 10:29 кабіна була вже на воді океану. Сповільнили швидкість космічного корабля чотири ретроактивні ракети випущені над Гаваями, що 5.5 секунди одна за одною і так Джеміні 6 вийшов з орбіти і почав спадати до Землі. Джеміні 7 летів тоді 12 миль назаді і дві милі понад Джеміні 6. Астронавт Джеміні 7 Френк Борман хотів сфотографувати Джеміні 6 тоді, коли він виходив з орбіти і спускався вниз, але дві ракети „відмовили послуху" і тому знимка не вдалася, про що Борман позідомив астронавта Шірру. 2 400 членів залоги літаконосця „Восп" готові чекали на те, щоб рятувати астронавтів, що мали впасти з неба. Погода на Атлантику була прекрасна, небо ясне, тільки де-не-де були хмарки, вітер мав швидкість 7ох до 14-ох миль, а морські хвилі були високі до трьох стіп. Сотки моряків і журналістів на покладі корабля шукали очима за астронавтами, але не могли їх побачити, бо кабіна впала в океан у віддалі 15-ох миль, що є найліпшим осягом з-поміж усіх дотеперішніх астронавтів. Під час спаду на воду з Джеміні 6 випущено зелені і димні бомби, які вказували на місце приводнення. О год. 11:29 перед полуднем літаконосець „Восп" був вже коло Джеміні 6. Залога корабля за допомогою линви притягнула Джеміні 6 до себе. Це сталося одну годину після приземлення Джеміні 6. Коли астронавти Шірра і Стеффорд були на покладі корабля, подали собі руки та вдарили себе взаємно долонею по плечах, а після того щиро віталися з численними моряками й журналістами. Вигуки радости залунали на кораблі, грала оркестра, але астронавти - герої не мали часу їх слухати, бо пішли до лікарської кабіни, де переходили перші лікарські оглядини, бо лікарі хотіли ствердити стан здоров'я тих, що верталися з космічного лету, який тривав 25 годин і 53 мінути.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ПРИБУВ НА НАРАДИ ДО ВАШИНҐТОНУ

Вашинґтон. — Британський прем'єр Гаролд Вільсон прилетів в минулий четвер 16 ц. м. до Ню Йорку, де він у тому самому дні — виголосив на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй велику промову. 24 африканські країни демонстраційно збойкотували ту промову, на знак протесту, що Британія не змогла до цього часу довести до упадку біло - расистського уряду Ієна Сміта, який самовільно проголосив був 11 листопада ц. р. самостійність Родезії. Вільсон, маючи на увазі отих нетерпеливих африканців, боронив обережну політику Британії у відношенні до Родезії. Він ще раз рішуче відкинув вимогу щодо збройної виправи проти режиму Ієна Сміта та заявив, що Британія обмежить свій натиск на Родезію господарськими санкціями, будучи переконаною, що вони доведуть до бажаної там зміни уряду. Вільсон звернув увагу, що Родезія розпоряджає сильною армією та що в Родезії нема автохтонного чорного націоналістичного руху, який міг би з повним почуттям відповідальности за життя, здоров'я і майно мешканців країни негайно перебрати владу. Тому Вільсон поручав змагати повільно і ступнево до багаторасового правління в Родезії. Поруч із справою Родезії Вільсон заторкнув також інші важливі міжнародні проблеми, між ними на першому місці — проблему міжнародного роззброєння. Він уважає, що з цілого комплексу питань роззброєння — найбільш пекучою і найбільш підготованою до підпису є справа договору проти поширення атомової зброї. У тому договорі всі атомові держави зобов'язались би до того, щоб в найменшій мірі не спряти поширенню інформацій про продукцію атомової зброї та щоб не-атомові держави зобов'язалися не шукати такої зброї. Вільсон твердив, що коли б не вдалося підписати такого договору в 1966 році, то „може бути запізно". Він запевнив, що кожна внутрішня реорганізація НАТО, яка мала б на увазі інтеграцію атомової зброї, мусіла б брати на увагу такий договір проти поширення атомової зброї — це був виразний натяк, що Західня Німеччина не повинна рахувати на отримання атомової зброї „задніми дверми", як кажуть большевики, шляхом атомової реорганізації НАТО. Вільсон заявив у своїй промові в Об'єднаних Націях солідарність з Америкою у справі В'єтнаму, ствердивши вину Північного В'єтнаму, що до цього часу комуністи не прийняли пропозиції президента Джансона щодо мирових переговорів „без передумов". — З Ню Йорку британський прем'єр полетів до Вашинґтону, де назустріч вийшов йому президент Джансон. Наради Вільсона і Джансона будуть стосуватися В'єтнаму, Родезії, НАТО, дальшої політики супроти СССР і Комуністичного Китаю, згаданого вгорі договору проти поширення атомової зброї і інших питань.

Коло 15 000 осіб згинуло в Східньому Пакістані внаслідку циклону

Карачі. — Від 10.00 до 15 000 осіб згинуло у Східньому Пакістані, коли в минулих двох днях шторм у затоці Бенґалю перетворився в циклон, який дув із швидкістю 100 миль на годину. З такої самої причини сім місяців тому згинуло там 17.000 осіб, 600.000 було ранених, а 5 мільйонів залишилось бездомними. Найбільше спустошення циклон накоїв на острові Майсхал в Бенґальській затоці. За твердженнями пакістанських газет — згинуло все тамошнє населення, кругло 10.000 осіб. Існує теж острах, що згинула фльотилія рибальських човнів із кругло 2.000 рибалками, що їх захопив циклон задалеко від берега, щоб вони могли до нього вернутися. Губернатор Східнього Пакістану, який оглядав навіщену катастрофою околицю з лету літака, заявив, що образ руїни страхітливий. Американський уряд призначив негайно 25 000 дол. на першу допомогу потерпівшим. Рятункова акція йде від столиці Східнього Пакістану Дакки. Вона утруднена, бо тамошнє летовище перетворилось в багно із водою по коліна.

ПЛЯНУЮТЬ ПОСТАВИТИ ПАМ'ЯТНИК НА МОГИЛІ СЕМЕНА ПІДГАЙНОГО

Торонто. — Тут створився Громадський Комітет, який поставив собі завдання збудувати пам'ятник на могилі визначного громадсько-політичного діяча й письменника, Семена О. Підгайного, що помер 19 листопада ц. р. Комітет, що його очолює В. Чміленко, поставив собі також завдання перевидати твори Покійного і для цього утворено спеціяльний фонд. Вичерпана давно книга „Недостріляні" матиме теж і ніде ще недруковану частину, яка залишилася була в рукописі.

Конґресмен Боґґс передбачає, що Конґрес займеться справою війни у В'єтнамі

Вашинґтон. — Демократичний конґресмен із Луїзіяни, Гейл Боґґс, який є асистентом демократичного провідника в Палаті Репрезентантів, заявив, що друга сесія 89-го Конґресу багато часу присвятить справі війни у В'єтнамі, а домашні проблеми будуть на другому місці. Він також ґадає, що, мабуть, треба буде збільшити прибуткові податки, щоб ЗДА могли виконати свої зобов'язання у В'єтнамі. Треба буде збільшити податки від надмірних прибутків, або податки від продажу деяких товарів. Конґресмен Боґґс говорив на пресовій конференції. Він відбув 15-денну подорож на Далекий Схід і був теж у Сайґоні. Американський нарід цікавиться справою війни у В'єтнамі, і тому Конґрес мусітиме зайнятися цією проблемою — казав конґресмен з Луїзіяни.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

В РИМІ ВИДАНО 2-ИЙ ТОМ ІСТОРИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ УКРАЇНИ

Рим. — Український Католицький Університет у Римі видав другий том історичних документів п. з. „Монумента Украіне гісторіка". Цей том охоплює роки 1624-1648. Багато документів зібрав Слуга Божий митрополит Андрей Шептицький і з його доручення збірку доповнив покійний о. К. Королевський. Другий том має ок. 400 сторінок. Передмову написав Верховний Єпископ Кардинал Йосиф Сліпий.

ЛІТЕРАТУРНО-МУЗИЧНИЙ ВЕЧІР „СЛОВА" У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Об'єднання Українських Письменників „Слово" і Літературно-Мистецький Клюб у Філядельфії влаштували дня 4 грудня Літературно-музичний вечір. Відкрив цей Вечір д-р Вол. Рудницький, голова Клюбу. Після цього голова Об'єднання „Слово" Григорій Костюк виголосив доповідь на тему „Традиціоналізм і новаторство в літературі". В дальшому читано твори: Богдана Кравцева, Василя Гайдарівського Остапа Тарнавського, Мартина Задеки, Ярослави Острук, Володимира Біляєва, Івана Керницького та Марка Царинника. Ці твори читали або самі автори, або за неприсутніх: О. Тарнавський та Вол. Біляїв. Крім читання чи рецитування літературно-мистецьких творів — із фортепіяновими сольо виступала п-а Ірина Кондра та з сольоспівами п. Євгенія Турянська, при форт. супроводі проф. Наталії Котович. Програму вів поет Остап Тарнавський із Філядельфії.

ДОПОВІДЬ ПИСЬМЕННИЦІ ОЛЕНИ ВАСИЛЕВОЇ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Авторка повісти „Житейськеє море", Олена Василева з Ню Йорку виступить в суботу 18 грудня ц. р. на вечорі Літературно-Мистецького Клюбу із доповіддю на тему „Поет Сен Жан Перс — лавреат Нобеля". Відбудеться ця доповідь в залі „Дому Молоді" при 4949 Олд Йорк Рд. Початок о годині 8-ій вечора.

В Записках НТШ перевидано інтерпретації Шевченкової творчости пера академіка Степана Смаль-Стоцького

Ню Йорк. — Заходом Наукового Товариства ім. Шевченка здійснено тут фототипічне перевидання відомої праці академіка Степана Смаль - Стоцького п. н. „Т. Шевченко — Інтерпретації". Крім загальних статтей про Шевченкову творчість зокрема таких відомих, як „Т. Шевченко — співець самостійної України", „Ідеї Шевченкової творчости" й „Ритміка Шевченкової поезії" та ін., в книжці зібрані інтерпретації акад. Смаль-Стоцького до окремих творів Тараса Шевченка, як „Іван Підкова", „Тарасова ніч", „Великий льох", „Послання", „Сон" та багато інших. Першим виданням появилися були ці інтерпретації ще в 120-ліття з дня народження Т. Шевченка 1934 року у видавництві Українського Наукового Інституту у Варшаві. Нове видання „Інтерпретацій", що до нього написав був передмову відомий український мовознавець і літературознавець Василь Сімович, видано з передмовою наук. секретаря НТШ в ЗДА проф. В. Стецюка і з окремим вступним словом літературознавця — д-ра Луки Луцева, в якому підкреслено велике значення „Інтерпретацій" академіка Смаль - Стоцького, як також факт, що ці інтерпретації зустрічаються ще й досі з гострими нападами, а то й лайкою совєтських літературознавців, які у своїх працях намагаються сфальшувати і Шевченкову біографію й увесь ідейний національний зміст його творчости. Присвячено перевидання цієї книжки пам'яті Миколи Данильченка і вшануванню його дружини Наталії Данильченко, щедрої меценатки НТШ.

Представники АУКП відбули в Римі зустріч з українськими католицькими Владиками

Рим. — На закінчення четвертої сесії і перед закриттям Другого Ватиканського Собору Европейська філія Асоціяції Української Католицької Преси (АУКП) влаштувала зустріч своїх членів та запрошених гостей з українськими Отцями Собору.

Зустріч відбулася в неділю, 5 грудня ц. р. З владик прибули Митрополит Максим Германюк, ЧНІ. та Єпископи: Ніль Саварин, ЧСВВ, Ісидор Борецький, Ярослав Ґабро, Іван Прашко і Володимир Маланчук ЧНІ. В зустрічі також взяв участь, як Отець Собору, Протоархимандрит Чину Отців Василіян, о. Атанасій Великий ЧСВВ. Інші Єпископи були перешкоджені в ці доволі зайняті, кінцеві дні їхнього перебування в Римі й здебільшого виправдали свою відсутність.

Крім почесних гостей — Владик, було присутніх ще 20 осіб, у тому шість членів Асоціяції. Між іншим, членами АУКП є також чотири присутні Єпископи; Ярослав Ґабро, Шикаґівський Єпископ, виконує обов'язки духовного опікуна Асоціяції

Зустріч відкрив о. д-р Іриней Назарко, ЧСВВ, ректор Української Колеґії св. Йосафата, і, як заступник голови Европейської філії Асоціяції, привітав Владик та всіх присутніх. Про ціль і характер зустрічі, якою управа і члени всієї Асоціяції бажають вшанувати наших Владик - учасників Собору, говорив секретар філії, д-р Василь Маркусь. Він відмітив, що хоч скромно, але й наша преса та працівники радіомовлення слідкували за перебігом Вселенського Собору й нарадами нашої Єпископської Конференції та намагалися інформувати про них українську суспільність у світі. Опісля подякував Владикам за прихильність і співпрацю з пресою та побажав їм багато успіхів у здійснюванні Соборових постанов у своїх Єпархіях.

Митрополит Максим Германюк ЧНІ подякував в імені присутніх Владик за запрошення та виголосив коротке, проте, дуже змістовне слово про ролю преси, зокрема української католицької в обличчі Собору. Він вказав на відповідальність преси та на її завдання у популяризуванні Соборових рішень не лише під час його діянь, але і в майбутньому. Владика наголосив потребу не лише об'єктивного реферування, але й сумлінного коментування справ, зв'язаних із Собором. Зокрема промовець прохав працівників української преси підкреслювати в нинішніх умовинах моменти будуючі, наголошувати потребу нашої єдности та вносити духа релігійної віднови в ціле наше життя.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Першість ЗДА в космосі

В історії американської і світової астронавтики день 15-го грудня 1965 року буде записаний, як чергова переломова дата в здобуванні космосу і в реалізації лету космічних кораблів із людською залогою на Місяць, а в дальшому й на інші плянети. Підготоване Крайовою Адміністрацією Астронавтики й Аеронавтики випущення космічного корабля „Джеміні 6" і здійснені його залогою, в склад якої входили Волтер М. Шірра та Томас Ф. Стіффорд, зустріч та спільний лет із кружляючим уже одинадцятий день в орбіті навколо Землі космічним кораблем „Джеміні 7" на висоті 185 миль над Землею, при швидкості 17.500 миль на годину — проведено згідно з передбаченою програмою. З допомогою контрольованого маневрування обидва кораблі зближалися на відстань шести - дванадцяти стіп і їх залоги мали змогу свобідно між собою порозумівaтися, а то й обмінюватися жартами. Точно у визначений час і у визначеному місці відбулося „приземлення" „Джеміні 6", що було також новим осягом в астронавтичних змаганнях останнього часу.

Реалізацією широко запланованих летів „Джеміні 6" та „Джеміні 7" і їх історичною зустріччю в космічних просторах З'єднані Держави Америки значно випередили в цій ділянці Совєтський Союз, здобувши незаперечну першість у тривалості лету космічних кораблів і в їх керуванні. Ґрандіозний подвиг американських астронавтів був проведений до того ж на очах усіх народів світу, які з допомогою телевізії мали можливість стежити за окремими фазами випущення „Джеміні 6", його зустрічі з „Джеміні 7" і успішного злету „Джеміні 6" у четвер 16 грудня. І лет „Джеміні 7" і ескапада „Джеміні 6" проходили й проходять, якщо йдеться про залогу першого корабля, без будь-яких комплікацій чи то технічного порядку, чи фізичного й психічного стану астронавтів Френка Бормана і Джеймса А. Ловелла, які в суботу 18 грудня завершать повних два тижні свого цілком відірваного від Землі перебування в космосі.

Уся Америка, її Уряд і громадянство, прийняли повідомлення про успішну зустріч космічних кораблів з почуттям глибокого задоволення і тріюмфу. Вітаючи астронавтів з їх досягненням і висловлюючи їм признання в імені всієї американської нації, президент Джансон підкреслив їх мужність і вмілість привести світ ближче до Місяця. Зближення двох космічних кораблів під час їх лету доказало повну можливість влаштовувати своєрідні міжплянетні стації, де причалювали б космічні кораблі, набираючи пальне та інші матеріяли для дальшого лету. Як підкреслюють коментатори світової преси, така можливість має незвичайно велике мілітарне значення, зокрема, для контролювання ворожих сателітів, випущених із шпигунськими цілями або для нуклеарної атаки. Абстрагуючи від мирних цілей і тенденцій нинішньої астронавтики, така можливість не виключає правдоподібности майбутніх боїв у міжплянетних просторах. Дай Боже, щоб їх ніколи не було, але і в цьому відношенні ЗДА утвердили свою першість і свою перевагу.

Жовта чи комуністична загроза

Американський секретар оборони Роберт МекНамара перестерігав на конференції міністрів 15-ох держав-членів Атлантійського Союзу (НАТО), щоб вони не ставилися легковажно до небезпеки, яка загрожує безпосередньо не тільки Південній Азії, але й Америці та Европі збоку комуністичного Китаю. МекНамара подав конкретні інформації, в якому стані знаходиться комунокитайське атомове озброювання, яким темпом воно ступає вперед і коли осягне такий ступінь, що стане реальною загрозою для Америки й Европи. МекНамара вираховує, наприклад, що в 1975 році китайські комуністи розпоряджатимуть міжконтинентальними ракетами з атомовими головками, якими зможуть досягнути американський чи европейський континенти. Суть змісту промови цього американського міністра така, що Америка перестерігає своїх союзників, щоб вони не обманювали себе позірним спокоєм і теперішньою своєю перевагою над відсталим Китаєм, якому також ніби нема ніякого діла до Европи.

Цифра 700 мільйонів населення китайського суходолу не повинна лякати, бо рідко коли в міжнародних зударах вирішним чинником було цифрове відношення людських мас. Для оцінки потенціяльної китайської небезпеки вирішним є факт, що над тією людською масою на 2.300.000 квадратових милях території панує кліка фанатиків, які в'яжуть почуття вищости своєї раси над білими „варварами" з навчанням Маркса-Леніна про конечність активного сприяння світовій революції, що нібн має принести щастя китайському народові і людству. Невідомо, що є більшою спонукою в політиці нинішніх правителів того людського муравлища: жадоба влади, ненависть до білих чи віра в прийдешній рай під червоною зіркою. Але фактом є, що ту країну перманентного голоду виснажується ще більше для розбудови арсеналу наймодернішої зброї. Деякі знавці далекосхідніх відносин твердять, що насправді не існує так званої жовтої небезпеки в розумінні расового суперництва, расової ворожнечі і потенціяльної загрози збоку китайської жовтої раси. Ці знавці звертають увагу на те, що ось, наприклад, приманливі на перший погляд гасла „Азія для азійців" — „азійці, єднайтеся проти европейських колоніялістів" — пропаґовані японцями напередодні й під час другої світової війни також не знаходили загального визнання на азійському материку, який бачив у японцях передусім — займанців і гнобителів. І тепер діло не у жовтій расі проти білої, а в агресивності комуністичного імперіялізму, що ним керує пекінґський осередок.

ЗДА зробили дві історичні помилки: допустили до заволодіння комуністами китайського суходолу 15 років тому і — не використали Корейської війни для знищення комунокитайського режиму. Перестерога МекНамари стосується не тільки европейських союзників Америки, а й самої американської політики: чи не краще позбутися ворога, коли він ще кволий, аніж чекати, коли він стане дужим і смертельно грізним?!

Богдан Галайчук

ІНТЕРВЕНЦІЯ — БЕЗ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ

I

Буенос Айрес. — Американський висад у Санто Домінґо, не підтриманий як слід інформативною акцією, що з'ясувала б його необхідність, був інтенсивно використаний комуністами та їхніми поплентачами, як прояв брутальної інтервенції американської „капіталістичної акули" проти латиноамериканської „сардинки", і не диво, що не один уряд, під тиском підбуреної комуністами вулиці, а то й спонтанно, запротестував проти цього факту. І майже вся латиноамериканська преса неприхильно зареаґувала на резолюцію американської Палати Репрезентантів з 20 вересня, що домагалася права однобічної інтервенції на випадок комуністичної загрози в будь-якій країні континенту.

Коли додати до цього безпосереднє заанґажування американських збройних сил у В'єтнамі, стає ясним, що трапилася вийняткова нагода повести широку атаку проти „імперіялістичного інтервенціонізму" на світовому форумі. І годі дивуватися, що саме на цьогорічній сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй представник СССР виступив з проєктом резолюції на цю тему.

Уся морока в тому, що, крім совєтського проєкту, появився другий, запропонований 17-ма латиноамериканськими урядами, тобто всіми за вийнятком домініканського, ґватемальського і кубинського. Куба, само собою, підписується обома руками під проєктом „старшого брата". Приявність міжамериканського корпусу, трактована майже всіма громадськими секторами Домініканської Республіки, як потоптання суверенности, ставить тамошній тимчасовий уряд у складну ситуацію і змушує його, проти переконання, протестувати проти інтервенціонізму більш аґресивно, ніж це роблять інші латиноамериканські країни. Чому не прилучилася до проєкту Ґватемаля — нам невідомо.

Латиноамериканський проєкт, запропонований Політичною комісією Генеральної Асамблеї 4 грудня, має 6 статтей і кінцевий висновок з осудом інтервенції, як незгідної з міжнародним правом та небезпечної для світового миру й безпеки.

Умотивування цікаве хіба тим, що покликається не лише на гемісферичні норми, але й на конференції афро-азійських та невтралістичних країн у Бандунґу, Беоґраді й Каїро. Далі, підкреслено там, що інтервенція небезпечна для політичного, господарського й культурного розвитку країн, „зокрема тих, які визволились від колоніялізму". Хоч проєкт запропонований латиноамериканцями, його, як бачимо, зредаґовано так, що він може притягнути й інші „економічно недорозвинені" голоси, тобто азійські й африканські.

Перша стаття „потверджує, що обов'язком кожної держави чи групи держав є стримуватися від будь-якого акту прямої інтервенції у внутрішні або зовнішні справи інших держав". СССР ледве чи може мати якісь застереження проти цього окреслення інтервенції, яке є незвичайно широке, коли йдеться про порушників статті (поодинокі держави чи групи держав) та про саме порушення (будь - яке встрявання, все одно чи у внутрішні, чи у зовнішні справи). Зате викличуть застереження уточнення, зроблені в інших статтях.

Згідно з проєктованою 5 статтею, ОН „вважають, що заходи, вжиті компетентними міжнародними органами для збереження миру або охорони людських прав, згідно з Хартією ОН, не є інтервенцією". Тому, всупереч совєтсько - французькій тезі, годі трактувати як інтервенцію поліційну акцію ОН у Конго в 1960 році. На основі 1-ої статті могло б здаватися, що приявність військ ЗДА, Бразилії та деяких республік Середущої Америки в Домініканській Республіці піддає під поняття інтервенції; але в світлі 5-ої статті ті війська лише виконують доручення компетентних органів міжнародної організації, заснованої на 52-ій статті Хартії ОН, тобто ОАС.

Хто оперує поняттям інтервенції тенденційно, у злій вірі, той надає тій делікатній фігурі непомірно широкого змісту. Як пам'ятаємо, в період назрівання конфлікту між Гаваною і Вашинґтоном, кваліфіковано як інтервенцію найбільш поміркованi американські реакції на найяскравіші кастрівські провокації; а Жаніо Квадрос протестував проти інтервенції у бразилійські справи не лише ЗДА, але навіть... Німецької Федеративної Республіки. 1-ша стаття дає можливість натягати поняття інтервенції, але 2-га стаття дає вужчу, стислу дефініцію: ОН „настоюють на тому, що суттєвим елементом того обов'язку невтручання, про яке мова у 1-ій статті, є пошанування права вільного самовизначення народів у виборі та здійсненні їхньої політичної, соціяльної, економічної системи, без ніякої сторонньої інтервенції".

Можна було б завважити, що кубинський нарід, власне його провідна частина, тобто комуністи, самовизначив себе, приймаючи тоталітаризм, евфемічно окреслений як „соціялізм", і тому консультативний збір міністрів закордонних справ ОАС допустився в січні 1962 р. інтервенції, припиняючи той режим у правах члена організації, тобто застосовуючи проти нього карні санкції.

(Далі буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Валентина Єрмоленко

НОВА „ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ"

Від часу, коли на шпальтах „Літературної України" почалося обговорення „Історії української радянської літератури", що вийшла у 1964 році в двох томах, напрошувалося питання: чому „Історія української радянської літератури", а не „Історія української літератури"? Хіба ж ми не маємо Сковороди, Котляревського, Великого Кобзаря і Каменяра, Лесі Українки, Михайла Коцюбинського?.. Чи то нова препарація літературної творчости українського народу для молодого покоління, щоб воно не знало історії і культури свого народу? Слідкуючи за обговоренням цієї „Історії", натрапила я на учительську душу, яка вказує на „скупість" складання програм з української літератури.

„Програма настільки куца, — пише цей учитель, — що без хапанини тяжко опрацювати з учнями необхідний мінімум рекомендованих для вивчення творів. Але яких творів? У якій послідовності і в який спосіб їх вивчати?.. Як забезпечити максимальний простір для розвитку самостійного літературного мислення учнів? Знову втовкмачувати в їхні голови визначення, формули, риси, цитати, дати й назви?"

Учитель не знає чи не хоче знати, що там, у Москві, яку так оспівують совєтські українські поети, ретельно дбають про те, щоб українська молодь не мала своїх власних думок. Вона мусить забути свою рідну мову, і через те на Україні більше шкіл з російською викладовою мовою, і вивчають там більше історію російської літератури. І державна мова в Україні — російська.

Далі цей учитель пише: „Автори проєкту програми нібн не вірять у розумові здібності учнів, побоюються, що вони щось не так зрозуміють"...

Як видно, автори не дурно побоюються. Бож хіба молодь не бачить, як знищають українські автори і їхні твори, як, достосовуючись до вимог партії, переробляють письменники наново свої давніше видані романи та повісті. От взяти для прикладу: „Людолови" Зінаїди Тулуб, „Голубі ешелони" Петра Панча, „Роман Міжгір'я" Івана Ле, „Чорне озеро" Володимира Ґжицького, „Червону хустину" Андрія Головка, „Звичайне життя" Вадима Собка, „Живу воду" Юрія Яновського...

Нищиться народні скарби — пам'ятники історії, містам і селам надається імена совєтських достойників, які після чергового закруту в Кремлі заміняються іменами нових сатрапів.

Як же передати молоді скарби знань старшого покоління учителів, поетів, прозаїків, критиків? Як навчити молодь любити свій край, свою мову, звичаї? Як защепити їй почуття гідности, дружби, коли нічого цього немає в шкільних підручниках? Врядигоди зустрінете згадку про чудові твори, присвячені батькові й матері, рідній землі й природі.

Павлик Морозов залишається героєм епохи. Криваві зірки на кремлівських вежах — символи поневолення націй.

Розглядаючи „Історію української радянської літератури", годі знайти в ній насвітлення літературного періоду 1920-30-их років, зокрема поезії. А ті роки були насичені гострою боротьбою, шуканням нових творчих ідей. Дуже мало — лише загальними рисами окреслено літературні організації, до яких належала тогочасна творча молодь.

Історики літератури і критики оглядаються один на одного, шукаючи відважнішого. Щоб дати ті угруповання під аналізу, треба воскресити розстріляних у підвалах ЧК-НКВД, замордованих у північних таборах.

Можна фізично знищити небажаних, що й зробив ворог в Україні, проте, вмираючи, вони залишили свої душі у своїх творах, які переживуть їхній прах. Тож мусить тепер ворог по одному витягати їх імена на світ Божий. До цього часу реабілітовано, як „несправедливо замовчуваних", таких письменників: Василя Еллана, Василя Чумака, Мирослава Ірчана, Івана Микитенка, Олеся Досвітнього, Миколу Куліша, Олександра Довженка, Остапа Вишню, Зінаїду Тулуб, Володимира Ґжицького, Миколу Зерова, Олену Журливу і щось згадується про Павла Филиповича.

А проте студенти - філологи в Україні, пишучи дипломні праці про творчість реабілітованих письменників, не знаходять про них матеріялів навіть в архівах Української Академії Наук. Чи збереглися матеріяли про них в архівах КГБ?

Але дещо збереглося у рідних і друзів. Тепер збирають рештки цих матеріялів і перевидають загублене. Чи можна вірити, що не поплинуть вони у безвість так само, як попередні? Таж не є новиною, що всю цю перевидавану літературу читаємо здебільша ми на еміґрації. Письменники та поети України нібито дарують свої книжки до клюбних та шкільних бібліотек і звертаються до громадян із закликом робити те саме. Попит на українську книжку в Україні росте. І знову сумнів: чи не є ціллю цього випомповування української книжки з приватних рук передати її державним органам, де будуть краще вести облік читачів!

Як бачимо, „Історія української радянської літератури" не є історією.

Інститут Літератури ім. Т. Шевченка при Академії Наук УССР плянує видати її у восьми томах. Як вийде — побачимо...

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДО СПОГАДІВ ПРО МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО

У „Свободі" надруковано цікаві спогади колишнього особистого секретаря Митрополита Шептицького — о. Іренея Готри, ЧСВВ.

У розділі 3-му з 10 грудня згадує автор про перебування Митрополита на засланні в Курську, де він прожив майже два роки, від осени 1914 р. до половини 1916 року.

Про перебування Митрополита Андрея в Курську мені довелося почути цікаві подробиці від старого знайомого з Владивостоку, п. Д. Пантелеєва, видавця найбільшого там щоденника „Далекая Окраина" і власника друкарні тої ж назви, де працювали майже виключно українці. В цій друкарні виходив перший український тижневик Д. Боровика — „Українець на Зеленому Клині".

В тім щоденнику від 1917 і аж до 1920 року працював також Г. Семешко, що під час перебування в Америці в 1916-17 рр. друкував свої статті в „Свободі", а пізніше в „Народній Волі" до свого повернення до Владивостоку, звідки втік у 1916 році. Я також працював в 1920 році в тім щоденнику.

Д. Пантелеєв під час військової служби переїздив через Курськ і випадково довідався, що там перебуває на засланні Митрополит Андрей Шептицький. Він відвідав Митрополита, мав з ним розмову і висловив йому щире співчуття від православних українців. Митрополит прийняв Д. Пантелеєва дуже тепло. Під час другого переїзду через Курськ він уже не бачив Митрополита.

Цей спогад Д. Пантелеєва я видрукував у своїм тижневику „Манджурський Вістник", що виходив у Харбіні в 1932-1937 роках.

У пам'яті, на жаль, не збереглося, чи мав Д. Пантелеєв дозвіл на побачення з Митрополитом, чи може використав військову форму, щоб іґнорувати поліцію.

І. Світ

Ню Йорк

З МИРУ ПО НИТЦІ...

Комсомольці Кіровоградської области взяли „шефство" над тваринниками. Як має виглядати це шефство, роз'яснив перший секретар комсомолу М. Сиротюк у „Молоді України" з листопада:

— У середній школі, скажімо, є 60 комсомольців. Якщо кожен подарує для колгоспної фарми по дві-три книжки — є вже ціла бібліотека. Комсомольці столярної майстерні можуть виготувати для колгоспу столи, стільці; комсомольці, що працюють в аптеках — подарувати аптечку...

ЯСЕНИ

Ясени, ясени,
Бачу вас
за селом край дороги,
Бачу вас у красі,
Коли світиться ранок в росі.
Ви приходите в сни,
Як дитинство моє босоноге,
Ви приходите в сни,
Кучеряві мої ясени...

Ясени, ясени...
Наді мною
шумлять ваші крони
І, неначе літа,
Жовте листя за вітром зліта
Перший сніг сивини
Я приніс,
як тривогу, на скронях
Перший сніг сивини
Впав на скроні мої, ясени.

Ясени, ясени,
За селом
прокричали лелеки
І холодний, як лід,
Залишили на обрії слід.
Їм шукати весни
І летіти далеко-далеко,
Їм шукати весни
І вертатись до вас, ясени.

Ясени, ясени,
Бачу вас
за селом край дороги
Вам вклонюся до ніг,
Як вернуся з далеких доріг.
Ви приходите в сни
Як дитинство моє босоноге
Ви приходите в сни,
Кучеряві мої ясени.

Ясени, ясени,
Ви приходите в сни...

МИХАЙЛО ТКАЧ

З НАШИХ БУДНІВ

СЛОВО ЗА СВЯТИМ МИКОЛАЄМ!

Ну, вгора, слава Богу, вислав свій дар любови, не один, а два: одна, більша посилка пішла на Україну, друга, менша, до Польщі, на „земє одзискане". Тепер уже можна із спокійною совістю дожидати куті. Це приблизно таке саме почування, як би ви відбули перед Великоднем св. Сповідь: легко і благо стало на душі! Правда, легше стало і в кишені... Ну, й деруть же вони, анахтеми, за хустинки та светери, хай же їм грець! Проте у висилкових аґенціях ґерги стоять, бизнес процвітає, як ніколи! Народ хрищений, а то й нехрищений, либонь перестрашений маривом війни, ей, гадає, що буде, то буде, а треба вислати додому ще одну пачку, бо може прийти тому всьому „стоп".

Та й пора тепер така, передрізвяна, що то людям ширше розкриваються серця і кишені, кожний роздобрюється, розщедрюється, шле вкладку Українському Конґресовому Комітетові, складає пожертви залишенцям, на акцію „Діти — Дітям", а котрому дуже серце зм'якшиться, той навіть вирівнює заборгованість за газету ги журнал, а то й, гасом, книжку якусь купить, коли вже не знає, що покласти дітям під ялинку.

Дуже позитивну ролю відіграє в цьому випадку св. Миколай, який серед нашої громади має подвійне навантаження, бо мусить обслуговувати земляків за новим і старим календарем. Між іншим, знаєте, це не поганий звичай... Так, наприклад, два тижні тому у Філядельфії після успішної літературно-концертової вечірки „Слова" в користь Допомогового Фонду, я теж припадково попав під руки св. Миколаєві нового стилю, який, не подивившись на те, що я старостильник, подарував мені гарний светер і торбину яблук... Правда, светер попався жіногий, але ж сказано в Писанні, що „всякоє даяніє єсть благо", і тому я не роблю жадної реклямації.

Відав, якусь спеціяльну протекцію в Чудотворця з Мирликійських має друг Микола Понеділок, — може тому, що вони обидва тезки: „Я — Микола, ти — Микола, обаємо Миколи!" Уявіть собі, що приніс св. Миколай Миколі Васильовигеві: його власну, нову книжку „Смішні сльозини", що оце на днях вийшла друком у В-ві „Свобода"! До регі, книжка мала бути в Ню Йорку раніше, за новим календарем, але Чудотворець мав деякі комунікаційні труднощі по дорозі з неба на землю; бо тепер, як знаєте, в орбітах крутяться всякі ракети й космігні екіпажі, тож треба берегтися, щоб не набили тобі ґудза...

Так ги так, книжка „Смішні сльозини" Миколи Понеділка, в прекрасному оформленні та з ілюстраціями Едварда Козака, вже прикрашає книгарські полиці, і тепер ви, дорогі земляки, маєте добру нагоду стати св. Миколаєм ги навіть Янголом, що покладе Понеділкові „Смішні сльозини" вашим дітям, вашим рідним ги друзям під Ялинку. За такий дарунок вам напевно скажуть — велике спасибі!

ІКЕР

КУДИ ПОДІТИСЯ?

„Декілька років ми мешкаємо в будинках, побудованих на швидку руку, — пишуть 2 листопада у „Рабочій Газеті" мешканці Кременчука А. Доценко, М. Мосленко, Г. Гошкодеря. — Як тільки наступає зима, не знаємо, куди „подітися: зимно, вода в кімнатах замерзає"..

Я. Шумелда

ЧОГО ХОЧЕМО ВІД НАШОЇ МОЛОДІ

(Завваги до методики)

Нова спроба нашого молодого і здібного педагога п. Мирона Куропася підняти нову дискусію на тему молоді, мабуть, тому не увінчалася досі успіхом, що проблему цю рішено передати окремій комісії. Шкода, що ця комісія побудована на відносно вузькій базі, коли предметом її студій і розгляду є проблема, яка цікавить всю українську спільноту в ЗДА чи навіть у всьому світі. Але самий підхід до питання, себто науково - дослідчий, є правильний. Він дасть змогу побачити це явище з усіх можливих сторін, а переведена аналіза автоматично підказуватиме зміни та поліпшення, які потрібні на відтинку молоді.

Тепер ідеться про те, щоб комісія встановила всі аспекти питання української молоді в цій країні і опрацювала найбільш успішні методи праці, бож від них залежатиме успішність праці комісії. Хочеться звернути увагу на деякі з тих аспектів, які, на думку автора цих рядків, дуже важливі.

Досі ставлено питанн: чого хочемо від нашої молоді? Але треба також поставити питання: Чого українська молодь хоче від старшого покоління? Що в старшому поколінні відштовхує цю молодь від української справи? Що її вражає, коли йдеться про українське політичне життя, яке вона, без сумніву, порівнює з американським способом політичної поведінки та правопорядку?

Другий важливий аспект — це асиміляційна філософія на цьому терені, її духова база, мотиви та цілі. Треба говорити одверто, що українська молодь асимілюється не лише під впливом культурного оточення, серед якого живе, але також під впливом свідомих зусиль цього оточення такий процес проводити, щоб у висліді мати єдину стоплену націю.

Деякі кола уважають, що саме східньоевропейські групи повинні бути стопленеі якнайшвидше, і вони на цьому відтинку бачать своє культуртреґерство, зокрема серед молоді. Заторкуючи цю проблему, але ніяк її не розв'язуючи, авторові цих рядків видається, що тут треба не лише загального „ін плюрібус унум", логіки багатомовности, чи багатокультурности, але й розумного відклику до всієї світової ситуації, широко та глобально зрозумілих інтересів цієї країни, зокрема її інтересів як своєрідного керівника вільного світу. Вихід ЗДА із традиційної ізоляції на світову арену вимагає людей, які знають інші мови, культури, мають підхід і зв'язки з ними, себто деякої переоцінки дотеперішньої асиміляційної філософії. Існування сильної української еміґрації лежить в інтересі не лише смертельно загроженого на рідних землях українського народу, але й цієї країни, якій загрожує ця сама ворожа хвиля.

Інший важливий аспект — збереження для української справи молоді українського походження, яка не говорить вже українською мовою, не має виглядів, щоб її навчилася, але відчуває ще якийсь традиційний зв'язок з українським минулим. Він заторкує комплекс проблем, які п. Миронові Куропасеві, як уродженцеві Америки, дуже близький і яким він так турбується.

Цей аспект зводиться до інших засобів збереження цієї молоді для української справи, як мовні або навіть організаційні засоби. Методи підходу до цієї молоді, засоби, які могли б її зацікавити українською справою, створення в неї почуття шляхетної допомоги українській визвольній боротьбі, без того, щоб українська мова була засобом зв'язку з нею.

Це тих три аспекти, які хочеться відмітити, хоч комісія має їх без сумніву на увазі. Покищо треба побажати цій комісії багато успіхів в праці, а коли її вислідн будуть опубліковані, — українська громада подасть до них свої конструктивні завваги.

ВІСТІ З УНСОЮЗУ

Ще тільки 900 нових членів бракує до повного успіху передконвенційної кампанії

ЗАВЗЯТІ ЗМАГАННЯ ПОМІЖ ОКРУГАМИ, ВІДДІЛАМИ Й ОРГАНІЗАТОРАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ОСТАННІ ТИЖНІ КАМПАНІЇ

Недавня „Трибуна УНСоюзу" проголосила здобутки передконвенційної кампанії УНСоюзу до кінця місяця жовтня ц. р. До того часу УНСоюз придбав 3 387 нових членів й до завершення мети кампанії бракувало тоді кругло 1 600 членів. Негайно після закінчення місяця жовтня головна канцелярія УНСоюзу проголосила заклик до всього союзового активу, щоб він допоміг надробити занедбання попередніх місяців і в останніх двох місяцях року й кампанії придбав ще по 800 членів. Заклик приніс помітне підвищення числа придбаних членів у листопаді, але листопад не приніс повної, сподіваної квоти. Замість 800 нових членів, придбано в листопаді тільки 514. Щоправда оформлення декількох десятків кандидатів на членів прийшлося з різних причин відкласти на пізніше.

З кінцем листопада цього року УНСоюз придбав 3 901 нового члена. Щоб з повним успіхом покінчити кампанію цього року, треба в останнім місяці грудні здобути повних 1 100 членів! В кожному листі, обіжнику та на кожному зібранні представники УНСоюзу пригадують союзовим діячам, зокрема відділовим секретарям конечність якнайбільше прикластися до того, щоб досягнути цю, як не як трудну мету. Хоч яка вона трудна, але не є неможливою до виконання. Бували в п'ятдесятих роках грудні, що приносили — кругло дванадцять соток нових членів. Чому б цього не можна було повторити в цім грудні, тим більше, що він є не звичайним місяцем, але місяцем передконвенційним, від якого у великій мірі залежить успіх передконвенційного року, а то й недалекої вже конвенції.

В перших двох тижнях грудневої кампанії до головної канцелярії наспіли дві сотні членських аплікацій. Отже до того часу УНСоюз придбав рівно 4 100 нових членів, і для повного успіху кампанії бракувало вже тільки 900 членів. Відома річ, що звичайно 75% членських аплікацій прибуває до головної канцелярії в останніх кількох днях місяця. Це дозволяє сподіватися, що здобуття цих останніх дев'яти сотень членів є цілком реальною можливістю. Що б тільки всі союзові діячі зуміли зберегти свою активність і впертість до останніх днів цього місяця!

А водночас, щоб наше громадянство піддержало активно наші намагання скоро довести до того, щоб утворити бодай одну за всі часи українську установу поза Україною, яка б досягла престижевого числа ста тисяч членів! Є притаманним кожному намагання з кінцем року поладнати всі свої „залеглості", щоб без гріхів та довгів ввійти „чистим" й без зайвих клопотів у новий, сподівано, щасливий рік. До черги „наполадненого бизнесу" слід зарахувати також життьове забезпечення тих, які його не придбали, та підвищення забезпечення тими, які його придбали, але в недостатній висоті. Місяць грудень на це найбільше надається. Не відкладаймо цього на черговий, невідомий рік!

Байон, Н. Дж.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Українська громада в Бейоні відзначила 47-мі роковини Листопадового Зриву. Святочна програма була досить обширною. Парохіяни разом із своїми парохами обох віровизнань, католицької і православної Церков, доложили всіх зусиль, щоб свято відбулося під гаслом з'єднення Української Спільноти в Бейоні.

Злучені хори обох церков під диригентурою диригента Української Православної Церкви о. протодиякона П. Пушкаренка відспівали американський гимн і ряд національних пісень.

о. Терещук парох Української Католицької Церкви короткою молитвою пригадав присутнім цілі українського народу 1-го Листопада 1918 року. Доповідач п. Мирон Сірий розказав зібраним детально про події Листопадового Зриву, закликаючи до об'єднання українського народу.

Місцевий гурток Юного Сума під проводом п. Мирослави Сірої виконав 5 точок. Дві деклямації виконали сумівки Марійка Фесьо і Ірця Дворська. Три деклямації виконав гурток ЮСума. Зорганізована молодь зробила сильне враження на присутніх. Для розширення молодечої організації в Бейоні багато часу присвячують організатори. Вони вважають, що тільки спільна праця дорослих і молоді поможе нам виконати національні завдання.

Програму закрив о. Борисенко, парох Української Православної Церкви.

На закінчення відспівано національний гимн.

Михайло Романчук

Дітройт, Мич.

НОВА УПРАВА УККА

На Загальних Зборах Метрополітального Відділу УККА в Дітройті 24 жовтня вибрано нову Управу в такому складі: Колодчин Василь — голова, Волкер Анастазія місто-голова, Драгінда-Кульчицька Анна — англомовний секретар, Кунинський Микола — фінансовий референт, Кордуба Євген — імпрез. реф., Липецький Франц — прес. рефетрент, Лончина Богдан — шк. реф., Луцький Степан — реф. зовн. зв,язків, Федорко Дмитро — реф. нац. датку, Стружовська Мальвіна, — господ. реф., Янчишин Іван, Варивода Ярослав, Віхар Степан, Кобилянська Анна, Трепет Петро, Татух Волод., Наконечна Анна, Дідик Волод., Борисевич Волод. — члени.

Склад Контрольної Комісії: Бажанський Михайло — голова, Шкудор Василь, Майсюра Петро, Білинський Василь — члени.

Склад громадського Суду: Гайда Пилип, Несторович Володимир.

Загальні Збори уповноважили Управу кооптувати двох секретарів і одного члена Громадського Суду.

Ф. Л.

Шикаґо, Іллиной

РОКОВИНИ ДРУГОГО ЗИМОВОГО ПОХОДУ

21-го листопада парохіяни Української Православної Святотроїцької Церкви в Шикаґо вшанували 44-ті роковини сумної події, що увійшла до історії українських визвольних змагань, як Другий Зимовий Похід, щоб пригадати дороговказ прийдешнім поколінням, як належить синам Батьківщини виконати свій обов'язок перед Нею навіть в обличчі смерти.

Ця подія відома під назвою Базар, маленького містечка на Волині. Вона сповістила світові про замордування під Базаром 359 вояків Армії Української Народної Республіки, які, після непосильних страждань, голоду, холоду і виснаження в нерівному бою, попали в полон до найлютішого нашого ворога — москвина.

359 лицарів стануло перед судом лютого ворога, який мав завдання знівечити і скомпромітувати ідейну поставу полонених в очах селянства, яке було Москвою фізично й морально знищено й прагнуло проводу — захисту в боротьбі з окупантом.

Полонені українці з погордою дивилися на оскаженілі обличчя катів і з погордою приняли присуд — „розстрілять", бож цей присуд був виданий за їх боротьбу здобути волю Україні, яку москва знищила.

Ідучи на смерть, полонені босі, голі, навмисно відбивали військовий крок по коліна в снігу босими ногами, щоб показати ворогові, що ґвардія умирає, але ніколи не здасться, як колись казав Наполеон!

З погордою, вже стоячи над могилою, козак Щербак від імені всіх засуджених відкинув пропозицію ворога про помилування, коли засуджені дадуть згоду вступити в червону армію.

Під градом куль, з піснею на устах „Ще не вмерла Україна" падали в могилу українські вояки, впевнені, що за їх смерть пімститься український нарід!

Соборну панахиду очолив Архиєпископ Геннадій в сослуженні п. от. митроф. прот. Гр. Ільченка, учасника цього Зимового Походу та п. от. Б. Шатківського.

Братський обід, по закінченню Богослужб. скупчив всіх, що були присутні на панахиді, в парохіяльній залі. В цих розмовах брав участь прибулий на це свято з Піттсбурґу учасник цього Зимового Походу генерал-хор. Іван Бабич-Домбровський.

С. С.

Леся Лисак

КАЗКА ГРУДНЕВОЇ НОЧІ

Падає сніжок, біленько падає. Над задуманою ліхтарнею вгорі, крутиться, а потім лапками білого котеняти м'яко на землю ступає. Мережать сніжинки під світлом, мов вірші розмріяних поетів, які танок сріблистих пушинок у рядки своїх писань замкнути хотіли. Сніг падає, перший сніг, сніг із призабутих днів дитячої радости.

Підійдіть до вікна. Пригадується вам щось? Чи не отой вечір у грудні, коли ви саночками з розмахом із гірки з'їжджали? Вечір, коли морозне повітря ловило віддих у клубки білої пари і враз з ними пісеньку, що ви тихцем підспівували. Чи не здається вам, що вона ось тепер біля вас забриніла? Вона починається ось так:

„О, хто, хто Миколая
любить,
О, хто, хто Миколаю
служить"...

Далі розказується, як св. Миколай „усім помагає", говориться про якихсь „агарян". Пригадуєте собі, як ви випитували всезнайка вуйка Євгена, хто це були агаряни? — потім про „небесні двори". Це була довга прецікава розповідь пра найліпшого з святих. Про це, що він був найліпший — у вас не було найменшого сумніву. Який бо інший святий турбувався, щоб у грудневу ніч принести вам цілу гурму подарунків?

Коли ви з'їздили з гірки санками, теж падав такий м'який, лапатий сніжок. Вам ніяк не хотілося йти до хати, коли ви побачили у вікнах світло лямпи, але ви мусіли, бо в той грудневий день треба було бути „чемним". Не можна було ніяк попсувати того, що вже від двох днів ви з усіх сил намагалися бути дуже, дуже чемними, аж до пересади. Бо як назвати те, що ви вже тричі допомогли мамі збирати тарілки із стола? І ви робили це так, щоб всі це бачили й про вас говорили: „Яка це добра дитина". Старші постійно пригадували дітям, що св. Миколай відвідує тільки добрих дітей, а недобрим чортик кладе під подушку різгу.

Справа приходу св. Миколая була таємничою. Як він зможе обійти за одну ніч всі хати, де є чемні діти? І як св. Миколай зможе ввійти до кімнати, коли батько замикає двері на ключ? Та мама скоренько поспішали з поясненням, що для святих не існують замкнені двері.

Зрезиґновано треба було йти спати. Молитву перед сном проказувалося так голосно, щоб всі чули і знали, що ви молитеся до самого святого Миколая.

Мати гасить лямпу, цілує вас в чоло і ще раз каже: „а тепер спи". За дверима чути якесь перешіптування. Ах ці старші з їхніми вічними секретами. Про що вони можуть говорити, коли ви дожидаєте приходу св. Миколая?

У вас тверде, незломне рішення: Цієї ночі ви не будете зовсім спати і таки побачите, як святий із довгою бородою проходить через зачинені на ключ двері і кладе біля вас подарки. Можливо, що ви навіть заговорите до нього... або ні, будете вдавати, що спите, тільки приглядатися крізь примкнені повіки

За вікном крутяться сніжинки. Вони падають і падають... Ви прислухаєтесь, чи не чути кроків. Ви ждете на св. Миколая, що напевно прийде. Вам навіть не хочеться спати, тільки ці сніжинки так падають, так падають...

* *

Вас будить голос мами: „Вставай, дитино, дивися, що тобі приніс св. Миколай!" В кімнаті ранкова ясність, за вікном вже не падають сніжинки, а біля вас на столику — ціла гора менших і більших пакуночків. На верху пахне гвоздиками й цинамоном медяний „миколайко". Він білий від густого люкру, а на обличчі з позлітки всміхаються очі з-під густих брів. Він такий самий, як минулого року. Ви повинні б радіти, але вам якось ніяково. Невже ви знов проспали відвідини найліпшого із святців?

А потім прийде такий день у грудні, коли ви дізнаєтесь, що дарунки біля вашого ліжка клав вночі не св. Миколай, а ваші батьки. До найліпшого із святих треба молитися, та він в морозні грудневі ночі не ходить по землі. І це буде кінець прекрасної грудневої казки, в яку ви свято вірили до другої кляси народної школи. І це буде початок кінця багатьох казок, які ви самі, коли підростете, звете „ілюзіями". І жалко буде, що перша з ілюзій розвіялася в пряжі білих, м'яких сніжинок...

Стоїте при вікні й думаєте: „Щоб так завтра, в день св Миколая хтось заспівав вам ще раз пісеньку, яку ви колись співали. Про найліпшого із святців, при те, як він усім помагає, про небесні двори і про агарян. Тепер ви вже знаєте, хто це агаряни".

Тільки й досі не знаєте, чому в житті стільки казок, які звуться ілюзіями, і які мусять розпливатися мов білі сніжинки.

ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО Т-ВА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

з глибоким смутком повідомляє, що 11-го грудня 1965 року несподівано помер в лікарні в Провіденс, Р. Ай., на 66-му році життя

†

проф. д-р ІВАН ВІКТОРОВИЧ БАЗИЛЕВИЧ

знатний член УЛТПА, б. член Редакційної Колеґії „Лікарського Вісника", б. проф. Київського Медичного Інституту, член НТШ та УВАН.

Похорон Покійного відбувся в дні 15-го грудня 1965 р.

ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО Т-ВА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

та

УПРАВА ВІДДІЛУ УЛТПА — Метрополія НЮ ЙОРК

замість квітів на могилу

сл. п. д-ра Степана Витвицького

Президента УНР в екзилі

складають по $50.00 на Фонд Будови Пам'ятника Покійному.

До винайму

Маю гарну, світлу
КІМНАТУ
з користуванням кухнею. В будинку є елевейтор.
561 W. 141 St. Apt. 84
Tel.: AU 1-5834

ДО ВИНАЙМУ
5 КІМНАТ
на 2-му поверсі.
Дзвонити після 5-ої години
EV 3-2497

Шліть гроші до СССР на свята!

ТЕПЕР БІЛЬШЕ ТОВАРІВ І ХАРЧІВ.
GRAMERCY SHIPPING INC.
заснована 20 років, уділяє СОЛІДНУ ВІДПОВІДАЛЬНУ ОБСЛУГУ, жадних неправдивих. ВИ Є ТІЛЬКИ БЕЗПЕЧНІ З ЛАЙСЕНСОВОЮ ФІРМОЮ. Повна гарантія. Лайсенс Департаменту Банків. Бонд по $20.000.00. Безпосередні агенти для Банку для Іноземної Торгівлі СССР. Ми є ОДИНОКА фірма, яка ВСЕ виставляє офіційні в СССР підписані посилки відборця. Доставка до 2 тижнів. Сума виплачена повністю. Ставка: 9 рублів за $10.00
Оплата: до $30.00 — $2.75
понад $30.00 — 10%
GRAMERCY SHIPPING Inc.
744 Broad St. Newark, N.J.
Пишіть по англійськи або українськи за безплатними каталогами.
GRAMERCY SHIPPING CO.
118 East 28th Street
New York, N.Y. MU 9-0598
Est. 1945 Відкрито щоденно 9-5:30, суб. 9-12:30.

Real Estate

Увага! УКРАЇНЦІ! Увага!
Доми — Доми — Доми
від 2 род. — 30 род.
в різних околицях великого Ню Йорку. З малою готівкою.
Голоситися до
УКРАЇНСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА
TRIDENT REALTY CO.
98 Second Avenue
NEW YORK, N. Y.
Tel.: 477-6400

Business Opportunity

КОМПЛЕТНА
ОВОЧЕВА КРАМНИЦЯ
29-18 Crescent St. Astoria, N.Y.
Тел. між 9 A.M. — 7:30 P.M.
728-9257

CABINET MAKERS SHOP
Wood working plant. Finished room & show room. Screens & cabinets, 2 patents established 1947, fully equipped, low rent. Widow must sell. $15,000.
ME 5-8342. After 7 P.M.

GIFT & CARD SHOP
JAMAICA. STILL TIME FOR CHRISTMAS TRADE. LEASE. HAVE TO SELL. $8,500 TAKES ALL.
OL 8-8140

ESTABLISHED BODY & FENDER SHOP, BRONX,
FULLY EQUIPPED, 10 CAR CAPACITY. MUST SELL.
CY 2-9720, DA 8-5074

КРЕЙДЯНИЙ ХРАМ

Хто був у Слов'яногорському на Донеччині, той не міг не бачити історичну фортецю і крейдяну церкву. Історія каже, що ця фортеця виникла приблизно в 13-му сторіччі. В той час у крейдяних горах викопано печери, що збереглися й досі. Тут точилися запеклі бої з половцями і татарами. Саме тут військо князя Ігоря Святославича билося за землю українську. Пізніше, у 15-16 сторіччях, збудували народні майстри крейдяну церкву.

Перед війною, як відомо, у крейдяному храмі більшевики влаштували антирелігійний музей. А тепер, як довідуємося з „Молоді України" (з 30 жовтня), цей рідкісний пам'ятник минулого України зовсім занехано, і немає ніякої гарантії, що під час чергової повені, що трапляються на Сіверському Дінці крейдяна скеля не впаде.

Історично - архітектурний пам'ятник гине не лише від згубного впливу стихійних сил природи. Це в плянах московських режимників — нищити все, що нагадує історичне минуле України.

П. Панасенко

Sewing Machine for Sale

МАШИНИ до ШИТТЯ
Дещо уживані Singer Zig-Zag (роблять все). 1965 модель в консолі. Повна гарантія — $36.00 або $1.25 тижнево.
PRESTIGE IN 9-8554

Розшуки

ПОШУКУЮ ЗА
о. Богданом Ганушевським який з табору переселенчих осіб в Мітенвальі виїхав до Канади. Хто знає його адресу, або він сам, прошу ласкаво написати до:
Mr. Osyp Wysoczanskyj
1214 N. 5th Street
Philadelphia 22, Pa.
U.S.A.

РОЗШУКИ
ФЕЦА ТРОПЧАКА
Народжений в с. Поляни Суровичні, пов. Ясельска, пов. Синок, який пропав в польсько - німецькій війні, пошукують швагри Мих. і Анд. Тильо. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати:
Михайло Тильо
84 Morris Avenue
Garfield, N.J.
Заграничні газети, прошу передрукувати.

Праця
MALE & FEMALE

ОПЕРЕЙТОРИ -КИ
машин до шиття. Досвід при накривалах на меблі. Приємні умовини праці.
Call AL 5-8600 — Ext. 24
Ask for Mr. Harry Haber

ФАБРИЧНА ПОМІЧ
Trainees. Денна праця. Високі бенефіти. Постійна праця.
170 Express St.
Plainview, L.I. GE 3-4560

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

Праця
HELP WANTED MALE

TOOL MAKER
Using sketches and/or prints. Must be able to build jigs, fixtures, tools & dies for air operated equipment & power presses. Knowledge of electro-mechanical assembly essential. Start $3.00 per hour; + overtime & usual fringe benefits.
Call Mr. K. Haring,
727-1500.
An equal opportunity employer

PRESSMAN
DUTRO & TANDEMER
JOURNEY MEN
Exp'd in Snapouts, Scale.
Must speak English.
WO 6-0200

DAY ORDERLY
7 A.M. to 4 P.M.
EVENING ORDERLY
3 P.M. to 12 P.M.
Experienced only. Liberal benefits, vacation.
METHODIST HOSPITAL OF BROOKLYN
506 6th St. 780-3316

WAREHOUSE MAN
з досвідом, що небоїться тяжкої праці. Лайсенс шофера. Постійна праця, будучність, бенефіти.
Greenwich Village West
Tel.: WA 9-1000

МЕХАНІКИ
З досвідом при заграничних автах. Добра платня, постійна, приємні умовини праці. Голоситись цілий тиждень до
S & R American Service Center
175 Central Ave., White Plains, New York. Mr. Dick Stearns
(914) RO 1-6116

IRON WORKING SHOP
Will sell equipment, entire business, or accept partner, very reasonable. Contact 9-10 A.M. & 5-6 P.M.
ARROW IRON WORKS
412 — 39th Street
Brooklyn, N.Y. UL 4-2302

TECHNICIANS (4)
You will be working with thousands of dollars worth of precision test instruments to check the performance of the world's smallest licensed transistorized 2 way radio & equipment. Knowledge of electronics & ability to read prints required. Salary commensurate with experienced. Call Mr. Emanuell
914 RO 1-8914 — 8:30 to 11 AM & 1:30 to 4 PM.

Праця
HELP WANTED FEMALE

NURSES, O. R.
Monday to Friday. 5 days, good salary. Many benefits. Furnished apt. available.
Doctors Hospital.
LE 5-3000 Ext. 133

ГОСПОДИНЯ
та опіка над дитиною. Спання на місці, власна кімната з TV. Мусить говорити по-англійськи. Родині в бізнесі.
Bayside 428-7261

ГОСПОДИНЯ - ГУВЕРНАНТКА, Port Washington, L. I. Європейка. Спальня на місці. Жадних клопотів. Досвід. Досконалі рекомендації. Мусить любити дітей. Платня залежно від здібностей. Власна кімната "air conditioner" і TV. Добрий дім, мусить говорити по-англійськи: Тел. від 9-11 р.
(516) 883-9238

Різне

Нове — дуже важливе
Гроші на Україну
Повна гарантія. ОФІЦІЙНІ ПІДПИСАНІ ПОСИЛКИ ВІДБОРЦЯ ЗА КОЖНУ ПЕРЕСИЛКУ. Доставка 2 тижні, без відтягнень.
СТАВКА: 9 руб. — $10.00
НОВІ — НАЙНИЖЧІ ОПЛАТИ. НЕ ПЛАТІТЬ БІЛЬШЕ.
До $50.00 — $2.75
Понад $50.00 до $100.00 — $3.50
Понад $100.00 — $300.00 — $5.00
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
NEW YORK, N.Y. 10010
Tel.: YU 2-1530

ПОЩО ТРАТИТИ ЧАС НА ПИСАННЯ АДРЕС?
Печатки

різного роду ● в різних мовах ● з емблемами ● для організацій, установ, підприємств та приватного вжитку — виробляє —
ROMAN IWANYCKYJ
2883 Wilkinson Avenue
Bronx, N.Y. 10461
Печатка — 3 лінії на 2 інчі — $2.50. Висилаємо поштою. Як рівнож візитівки 1,000 штук за $5.00.

Праця
HELP WANTED MALE

MACHINISTS
1st & 2nd class
Milling Machine Operators
Hydrotel Operators
Hand Finishers
Profiler Operators
INSPECTORS MECHANICAL
Steady work & overtime
Day and night shifts
Liberal company benefits
Blue Cross, Major Medical, Life Insurance & Long Term Disability
Call Mr. John at RA 8-4090 or apply in person, 9-4
ZARKIN MACHINE CO.
34-19 10th St., L.I. City
Convenient Subways & Buses
An Equal Opportunity Employer

DRAFTSMEN — STRUCTURAL
Minimum 3 years' experience, fired heaters, boilers, incinerators and related equipment.
WE ARE a company of high repute with great expansion plans creating permanent openings for advancement with excellent potential plus salary plus benefits. Write at once. Mr. Thomas McLean. Eve appointment also.
ALCORN COMBUSTION CO.
830 3rd Ave., NYC, New York
An equal opportunity employer.

ДОСВІДЧЕНІ МЕХАНІКИ
машин до паковання
ПОТРІБНО ДО НАШОЇ НОВОЇ ФАБРИКИ.
ЩЕДРІ БЕНЕФІТИ
Інтерв'ю у
AMERICAN TACK CO.
25 Robert Pitt Drive
Monsey, N. Y.
між 9 і 11 a.m.
Телефон
914 EL 7-4020 за App't

PAINT SPRAYERS
Don't call unless you have 8 yrs experience or up, with all Bake finishes on small or large. Metal parts wringle or hammertone. Production shop. Advancement. Day & night shifts. $2.50 & up.
Also HELPERS
Days $1.50. Nights $1.60 start. Industrial Finishing shop. — 5-12 midnight.
7 Skillman Street
Rosylyn, L.I. 516 MA 1-3909

MACHINE SHOP TRAINEES
Some mechanical Aptitude necessary.
See our larger ad under machinist.
ZARKIN MACHINE CO.
34-19 10th St., L.I. City
Convenient to Subways & Buses
An equal opportunity employer

SHEET METAL MECHANICS
Experienced. Read Prints. All Benefits. Hospitalization. Vacations with pay. Call all week —
TW 9-4370

REAL ESTATE DISPLAY

крапковані лінії можуть бути небезпечні

— спитайте спершу адвоката

Не дайте себе зблазмутити потворними легальними проблемами. Не підписуйте контракту ані не погоджуйтесь на ніяку умову, поки не вислухаєте свого правного дорадника. Фахове знання адвоката — це ваша найкраща безпека, це найкращий оборонець ваших інтересів. Поки підпишетесь на викрапкований лінії — спершу порадьтеся адвоката.

A series in the public interest sponsored by
CITY TITLE
INSURANCE COMPANY
Home Office: 32 Broadway, New York • Tel. WH 4-5900
Offices throughout the Metropolitan Area and in other States

• HELP WANTED MALE •

GENERAL FACTORY
• GRINDERS • POLISHERS • MACHINISTS
Permanent positions for qualified applicants. Liberal employee benefits, hospital, medical and surgical. Apply for interview 9-11 A. M. and 2-4 P. M.
J. WISS & SONS CO.
33 LITTLETON AVENUE NEWARK, N. J.

MACHINISTS
1ST AND 2ND SHIFTS
• DeVlieg Jig Mill Operators
• Precision Grinding Operators
• Horiz. Boring Mill Operators
• Vertical Turret Lathe Operators
MUST SET-UP AND WORK FROM BLUE PRINTS
FRINGE BENEFITS
JOB SECURITY
10% SHIFT DIFFERENTIAL
APPLY: INDUSTRIAL RELATIONS DEPARMENT
STANDARD TOOL and MANUFACTURING CO.
738 Schuyler Avenue Lyndhurst, N. J.
Phone: 939-5500
An equal Opportunity Employer

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
МИСТЕЦЬКІ ВИРОБИ — кераміка, різьба, вишивки, образи.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430 — висилає —
НАДАЛІ ПАЧКИ З ОДЯГОМ і дуже добрі ХАРЧЕВІ. Різних авта, холодильники, телевізори, машини до прання і шиття і т. д. Урядові години: від 8:30-7 веч. Субота до 6 веч. Неділі від 10-ої рано до 3-ої по пол.

ПОТРЕБУЄТЕ ГРОШЕЙ?
Позики на оплату студій, купівлю і направи домів, авт, лікарські рахунки і всякі потреби
Самопоміч
558 Summit Ave.
Jersey City 6, N.J.
Tel.: 795-4061 (між 6-8 веч.)

Нагробні пам'ятники
з гарантією, які ставимо на кожному цвинтарі.
Подаємо оферти без жадних зобов'язань.
PEERLESS MEMORIALS
K. M. KARDOVICH
& W. BIELANSKYJ
65-31 Grand Avenue
Maspeth 78, L.I., N.Y.
DA 6-2123
На бажання висилаємо каталоги.

SERVICE
MARIO'S
AUTO INSPECTION SERVICE
Направа авт. Виконують фахові механіки.
SHELLBAY ROAD — CAPE MAY COURT HOUSE
Mayville, N.J. Call 465-5607

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1487
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ДОСТОЙНА, СОВІСНА ОБСЛУГА.
Українець-директор Похоронного Заведення
HAKULIN FUNERAL HOME
1414 W. Hunting Park Ave.
Philadelphia, Pa.
Phone DA 9-7061
ЧЛЕН УНСОЮЗУ

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

COSMOS PARCEL EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSILTORG)
НАЙБІЛЬШ ВІДПОВІДАЛЬНА І ВІДОМА ФІРМА В АМЕРИЦІ З ДОВГОЛІТНІМ ДОСВІДОМ ДЛЯ ВИСИЛКИ
ПАЧОК-ДАРУНКІВ в СССР
Відборець нічого не платить. Тисячі задоволених клієнтів. Гарантована скора і солідна доставка. Всі посилки забезпечені. Всі наші відділи мають на складі великий вибір високоякісних товарів по дуже пониженим цінах.
За інформаціями і безплатними каталогами звертайтесь до всіх наших відділів.
COSMOS PARCELS EXPRESS, CORP.:

NEW YORK 3, N.Y. — 39 Second Avenue	AL 4-5456
NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th St.	CH 3-3005
BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue	EV 4-4952
BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
SOUTH BOSTON 27, Mass. — 327 W. Broadway	AN 8-0068
BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue	BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill. — 3212 S. Halsted Street	WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue	VI 1-3355
GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St. N.W. Tel.:	OL 8-2256
HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Ave., Tel.:	233-8030 246-0215
IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
LOS ANGELES 22, Cal. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
LAKEWOOD, N.J. — 126 — 4th Street	FO 3-8569
NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Avenue	LO 2-1446
PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street	MU 4-4619
PASSAIC, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
PHILADELPHIA 23, Pa. — 530 W. Girard Ave.	PO 5-5892
PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street	SW 8-2868
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 — 5th Avenue	RI 3-0440

НА СВЯТА!
DUNLEY HAT SHOP

14 SAINT MARK'S PLACE NEW YORK CITY
(1ст 8-ма вул. між 2-3 евеньми)
На складі великий вибір ВЕЛЮРОВИХ КАПЕЛЮХІВ. Маємо найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонів власного виробу та відомої марки КАПЕЛЮХИ — KNOX. Кожний капелюх гарантований. Куплений в нас капелюх чистимо фабрично методою. Пригадуємо, що в нашому відділі ЧОЛОВІЧОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні СОРОЧКИ 100% cotton, знаної марки "JAYSON", на які даємо 18 місяців гарантії та 100% dacron, які ніколи не треба прасувати. Всі сорочки гарантовані в пранні. У великому виборі також: непромокальні ДОЩОВИКИ, ПАРАСОЛІ, ІМПОРТОВАНІ СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ, СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ, ПРАВДИВІ ЗАМШОВІ КУРТКИ З ТЕПЛОЮ ПІДШИВКОЮ і без (Zipper), й інші речі. Просимо зайти та переконатись про високу якість матеріялу та низьку ціну.
Відкрито ЩОДЕННО до 7-ої год. веч., в СУБОТИ до 8-ої веч.
Перед Святами в НЕДІЛІ — 12-го і 19-го буде ВІДКРИТО.
Слухайте наші оголошення на Українській Радіопрограмі Романа Марійовича, кожної суботи, о год. 9-ій рано, WHBI, 105.9.

НЮЙОРСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
на німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ
● КОВБАСКИ ● ШИНКИ ●
6 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ 6

In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)	—	TR 9-3047
In RIDGEWOOD: ... 56-54 Myrtle Avenue	—	AS 4-3210
In ASTORIA: ... 29-28 Steinway Street	—	IV 3-5540
In HEMPSTEAD: ... 310 Front Street	—	VA 1-7068
In FLUSHING: ... 41-06 Main Street	—	HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: ... 82-10 37th Avenue	—	DE 5-1154

КОЛИ ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ
ПОСИЛКУ-ДАРУНОК ДО СССР
покористуйтесь послугами широковідомої фірми
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(Licensed by Vneshpocyltorg)
1530 BEDFORD AVE. • BROOKLYN 16, N.Y. • Tel.: IN 7-5522

Вислані через нашу фірму посилки доставляються на призначену адресу в найкоротшому часі. Доставка посилок гарантована. Належне мито оплачується тут у наших крамницях і той, хто отримує посилку, не платить нічого. При конторах фірми є склади з різними одяговими товарами, харчовими продуктами, шкірами на обуву і т. п. по дуже низьких цінах.

Фірма відчинена щоденно від 9 год. ранку до 6 вечора
По суботах і неділях від 9 ранку до 4 по пол.

НАШІ ВІДДІЛИ:

BROOKLYN, N.Y. — 1530 Bedford Avenue	IN 7-6465
NEW YORK 3, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
NEWARK, N.J. — 314 Market Street	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
UTICA, N. Y. — 963 Bleecker Street	RE 2-7476
FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
PHILADELPHIA 23, Pa. — 631 West Girard Avenue	PO 9-4507
ALLENTOWN, Pa. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
ROCHESTER 5, N. Y. — 558 Hudson Avenue	232-2942
LOS ANGELES 4, Cal. — 107 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
CHICAGO 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
BALTIMORE 31, Md. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
DETROIT 12, Mich. — 11601 Jos. Campau Avenue	TO 8-0298
HARTFORD 6, Conn. — 643-47 Albany Avenue	CH 7-5164
JERSEY CITY, N. J. — 303 Grove Street	HE 5-6368
SYRACUSE, N. Y. — 1200 South Avenue	GR 5-9746
CLEVELAND 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
HAMTRAMCK, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	TO 9-3980
BUFFALO 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
SO. BOSTON, Mass. — 396 West Broadway	AN 8-1120
TRENTON 10, N. J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306